

Vetenskap & Allmänhet

Lena Söderström
2018-05-11

Forskar Grand Prix – För arrangörer

I Forskar Grand Prix tävlar forskare i att göra den mest begripliga, fängslande och inspirerande presentationen av sin forskning på fyra minuter.

Det här dokumentet är till för dig som ska arrangera en deltävling av Forskar Grand Prix. Här hittar du tips och viktiga saker att tänka på. Beskrivning av tävlingsupplägg och regler finns i dokumentet *Regler*.

Viktiga utgångspunkter

- Detta är en **tävling i det bästa sättet att presentera och kommunicera forskning**, inte om det bästa forskningsprojektet.
- **Alla deltagare ska få inspirerande coaching i presentationsteknik och berättande**, som kommer att vara användbar i deras vidare karriär.
- Forskarna ska bli **medvetna om vad som krävs för att kommunicera effektivt med omvärlden** och att framträda inför en stor publik.
- Deltagarna **ska komma från olika forskningsmiljöer** och får genom tävlingen ökad möjlighet till tvärvetenskapliga samarbeten.
- Genom det underhållande konceptet kan **nya/andra målgrupper nås än de vanligen intresserade** av vetenskap och forskning.

Tävlande

För vilka som får delta i tävlingen – se dokumentet *Regler*.

Deltagarna ska komma från *olika institutioner, företag och arbetsplatser*. Vid behov av urval bör deltagare från så olika ämnesområden som möjligt väljas. Generellt brukar det vara svårare att rekrytera deltagare från hum/samområdena. Hur urvalet görs i övrigt är upp till de lokala arrangörerna. Tänk på att få en så *jämn könsfördelning* som möjligt!

Deltagarna måste vara beredda på att ägna tid att förbereda sitt tävlingsframträdande och att kunna delta i den nationella finalen i Stockholm i två dagar under senhösten.

Coaching

Som en del i konceptet Forskar Grand Prix ska arrangörerna inför deltävlingarna erbjuda handledning/coaching i presentationsteknik till deltagarna. Observera att detta är *obligatoriskt!* Coachen kan vara t.ex. en lokal kommunikatör/skådespelare eller en erfaren kommunikativ forskare.

Coachingen ska ge feedback på presentationerna utifrån juryns kriterier: *framförande* (scennärvaro, gestalning), *förståelse* (upplägg, berättande, begriplighet) och *forskning* (vetenskaplighet).

De lokala arrangörerna väljer hur och när coachingen sker, men principerna bör vara desamma. Det är viktigt att alla deltagare behandlas så lika som möjligt och erbjuds samma hjälp. Det bör vara minst ett gemensamt möte gemensamt möte där deltagarna lär känna varandra och får gemensam coaching. Varje deltagare bör även få individuell coaching och hjälp att finslipa sin presentation. (*Vetenskap & Allmänhet erbjuder även denna tjänst till självkostnadspris.*)

Den gemensamma coachingen ska ge alla deltagare samma grundläggande information om vad Forskar Grand Prix är, tävlingsupplägget liksom kopplingen till ForskarFredag och European Researchers' Night. Deltagarna bör informeras om och förberedas på att de kan komma att uppmärksammas i media.

Jury

En professionell jury är en central del av Forskar Grand Prix. Jurymedlemmarnas synpunkter ger ett mervärde till publiken och bidrar till syftet med tävlingen. Genom att höra feedbacken till deltagarna förbättras deras framtida framträdanden och publiken lär sig mer om forskningskommunikation.

Juryn ska bedöma presentationerna utifrån kriterierna *forskning* (vetenskaplighet), *förståelse* (upplägg, berättande, begriplighet) och *framförande* (scennärvaro, gestaltning). Därför ska juryn bestå av en medlem med kompetens inom **kommunikation** (*företrädesvis inom vetenskapsjournalistik eller forskningskommunikation*), en från den **akademiska världen** (*helst en kommunikativ etablerad forskare*) och en med **erfarenhet av scenen** (*t.ex. aktiv skådespelare, regissör, moderator eller komiker*).

Jurymedlemmarnas uppgifter är att:

- ge **konstruktiv feedback i positiv anda** inom det egna expertområdet, och helst inte på de andra jurymedlemmarnas expertområden.
- **ge poäng** till de tävlande **utifrån sitt expertområde**. En tävlande kan mycket väl vara bra på att berätta en historia (journalistik/kommunikation) men kanske inte vara så briljant sceniskt. Eller tvärtom. Poängen (*1-5 där 5 är högst*) ska visas upp på en stor lapp.

Varje jurymedlem ska värdera deltagarnas presentation med utgångspunkt i sitt eget fackområde. Akademikern behöver inte vara kunnig i forskarens ämne utan ska koncentrera sig på ”vetenskapligheten”, att den tävlandes egen forskning nämns och metodiken. Mediepersonen fokuserar på innehåll, begriplighet och upplägg och den scenvana jurymedlemmen på själva framförandet. Före avgivandet av poäng ska juryn också ge muntlig feedback, företrädesvis **positiv** och **konstruktiv**. (*Om t.ex. en av de tävlande gör ett mycket bra scenframträdande är det viktigt att hen får äran för detta trots att historien kanske inte var så spännande/intressant. Likaså kan en bra story eller solid akademisk presentation belönas även om scenframträdandet är mer osäkert.*) Tänk på att hålla feedbacken kort och konstruktiv. Det är lätt att ryckas med av föregående jurymedlems kommentarer och spinna vidare på dessa i stället för att koncentrera sig på det egna området.

Att låta jurymedlemmarna träffas före tävlingen och få lite coaching underlättar deras samspel. De bör vara väl insatta i konceptet. Eventuellt kan de även vara med under genrepet.

Konferencier

En konferencier leder varje tävling, håller ordning på tiderna, underhåller publiken och ställer frågor till juryn. Det är viktigt att personen är väl insatt i konceptet.

Konferencierens uppgifter är att:

- **presentera FGP-konceptet** så publiken förstår hur det går till rent praktiskt,
- **informera om bakgrunden**, att Forskar Grand Prix är en del av vetenskapsfestivalen **ForskarFredag** som samordnas av **Vetenskap & Allmänhet**. Den regionala tävlingen är **en aktivitet** av flera hundra under ForskarFredag som hålls över hela Sverige. I hela Europa arrangeras liknande evenemang i över 300 städer samma dag som en del av **European Researchers' Night**.
- **stå på de tävlandes sida**, oavsett vad som händer och hur juryn bedömer. (*Forskningen är en mycket viktig del av de tävlandes liv under många år och det är forskarna som är huvudpersonerna, inte konferencieren eller juryn!*)
- **småprata** med de tävlande före och efter presentationen/bedömningen och **ställa frågor** till de tävlande. (*Det behöver inte bara handla om ”vad känner du nu” osv, man kan fråga hur deltagarna upplevt coachingen, varför de valde att forska om det de gör, vem de har med sig i publiken, etc.*)
- **hjälpa juryn att ge feedback** inom sitt eget fackområde: Kommentarer som *”Det här var bra och spännande”* är inte tillräckligt specifika. Då kan till exempel konferencieren följa upp med *”vad tyckte du NN gjorde bra, ur ett journalistiskt perspektiv?”* eller mer specifikt *”NN hade med sig rekvisita på scenen – hur tyckte du att det fungerade?”*. Om en i juryn talar för länge, måste konferencieren justera så att de två andra inte får prata lika långt. Det är viktigt att varje jurymedlem inte upprepar vad de tidigare har sagt, utan **ALLTID** tillför något nytt.
- skapa **eleganta övergångar** och **hålla tidsschemat**.

Deltävlingarna

Deltävlingarna ska genomföras på **samma sätt** så att deltagarna har samma förutsättningar och förståelse av upplägget. Det finns därför relativt litet utrymme för lokala variationer.

- Den **grafiska profilen ska användas** för att möjliggöra igenkänning och gemensamt varumärke. En lokal profil och logotyper får sammanfogas med detta på ett informativt och estetiskt sätt.
- Tävlingen ska anordnas i en lokal med en **scen** och med plats för en relativt stor publik (*minst 50 personer*). Lokalen ska helst vara **centralt belägen** för att kunna locka allmänhet och skolklasser. Använd helst **inte en forskningsanknuten** lokal!
- Rekommendationen är att deltagarnas turordning på scenen att bestäms med hjälp av lottdragning.
- Tidtagningen måste vara noggrann och ingen tävlande får fortsätta sin presentation längre än maximalt tillåten tid!
- Publikröstningen kan göras med hjälp av mentometerknappar, sms-röstning, poängglappar, etc. Resultatet bör inte visas för publiken.
- Jurymedlemmarna visar *efter sin konstruktiva feedback* skyltar med sina individuella poäng.
- Publikens respektive juryns röster omvandlas till ett medelbetyg. De två medelbetygen läggs sedan samman för varje tävlande. *Publikens röster ska räknas som 2/3 av totalpoängen och juryns som 1/3*. Slutpoängen bör vara dold för publiken.
- Hela tävlingen bör inte pågå mer än två timmar.
- Samtliga deltävlingar ska **filmas** så att finalcoachen kan ta del av vinnarens presentation. Presentationen ska skickas till VA senast *en vecka* efter genomförd tävling.

Lokal förankring

Det är viktigt att förankra aktiviteten hos ledningen vid institutionen/organisationen som är värd för arrangemanget. Denna kan t.ex. vara avsändare för den första uttagningen/inbjudan att tävla. Ledande personer kan även vara prisutdelare och/eller akademisk domare i juryn. Om det finns lokala intresseorganisationer eller studentföreningar/kårer bör dessa också involveras tidigt i processen.

Marknadsföring

VA ansvarar för *nationell* marknadsföring. Tävlingarna ingår också i ForskarFredags nationella marknadsföringsplan. Den *lokala* marknadsföringen är varje arrangörs ansvar och planeras, genomförs och finansieras lokalt. (*Se vidare separat Kommunikationsplan för Forskar Grand Prix.*)

Nationell final

- Under senhösten arrangeras en nationell final i Stockholm utifrån samma tävlingsupplägg och med kända jurymedlemmar. Deltagare i finalen är den med högst poäng från varje deltävling i landet.
- Alla finalister erbjuds personlig coachning i presentationsteknik ca en månad före finalen. Coachen träffar samtliga finalister vid personligt möte eller via Skype. Samma coach hjälper finalisterna att finslipa sin presentation vid repetitionerna i Stockholm i anslutning till finalen.
- Finalisterna samlas i Stockholm dagen före finalen för gemensam genomgång, middag, enskilda repetitioner på finalscenen och genrep.
- De lokala arrangörerna står för resa för sin finalist till Stockholm. Logi betalas av VA.

Priser

- VA utformar en mall för diplom som ges till alla deltagare och jurymedlemmar efter slutförd tävling.
- Vinnaren från varje regional tävling erbjuds personlig coachning och plats i den nationella finalen med chans att bli Sveriges Forskar Grand Prix-mästare.
- Övriga lokala priser är upp till de lokala arrangörerna.

Vetenskap & Allmänhet